

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448. Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 po poł. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedziela i święta od 12—1. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie z odnośnikiem i z przesyłką pocztową 3 zł. za granicą 6 zł., cena pojedynczego numeru na prowincji 18 groszy CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetr, przed tekstem 20 gr. i w tekście 40 gr., za tekstem 10 groszy. — W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25%, zagraniczne o 50% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w P. K. O. № 30187.

Wszecławiatowy szlager

HISZPAŃSKA KREW

Tancerka ulicy

z udziałem

POLI NEGRI

wkrótce w kinie „POLONJA”

SANATORJUM POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA W ZAKOPANEM.

Otwarte cały rok. Najnowsze zabiegi lecznicze, codzienna opieka lekarska, wykwinny pięciorazowy wikt, wygodnie urządzone osobne pokoje. Roentgen, lampy kwarcowe, laboratorium, elektryczne oświetlenie, centr. wodne ogrzewanie, dźwig elektryczny, salony towarzyskie, obszerny park. Osób z gruźlicą otwartą nie przyjmuje się. Szczegółowe ilustrowane prospekty na żądanie wysyła bezpłatnie.

Zarząd.

gwałtownej ataku przez pos. Toczek pod adresem pos. Pluty. Klub rezygnację pos. Pluty przyjął i przystąpił do wyboru nowego prezesa. W Klubie tym, liczącym zaledwie 15 członków, znalazło się sporo kandydatów na prezesa. Największą ilość, gdyż aż 6 głosów otrzymał pos. Toczek. Reszta głosów rozbiła się. Przeciwno pos. Toczkowi wystąpił gwałtownie kontr.-kandydat pos. Cieślak. Inny znów członek tego samego Klubu pos. Leszkiewicz uzależnił swoje głosowanie od deklaracji pos. Toczek w sprawie jego stosunku do p. Stapińskiego i forsowania przezeń tak zwanego Kościoła Narodowego.

Kiedy zaś wyjaśnienia żądanego nie otrzymał, usunął się wogóle od głosowania. Klub żadnej decyzji nie powziął i rozszedł się w zamieszaniu.

Wśród zupełnego rozprętnienia wyboru żadnego nie dokonano. Jedynym człowiekiem, który by mógł jeszcze skleić rozpadający się klub jest pos. Bryl. Bawi on jednak poza Warszawą, a mianowicie leży chory we Lwowie. Jeżeli dodamy do tego ferment w Klubie P. P. S., to widzimy, że „konsolidacja” lewicy postępuje dość szybko, ale w odwrotnym kierunku.

Stabilizacja urzędników państwowych.

Premjer Grabski odbył wczoraj konferencję z wicepremierem p. Thuguttem i komisarzem oszczędności p. Moskalewskim w sprawie stabilizacji urzędników państwowych.

Na konferencji uchwalono, że stabilizacja nie da się przeprowadzić na 1 kwietnia 1925 r. jak to było projektowane.

Sposób przeprowadzenia stabilizacji będzie taki, że przedewszystkiem określona będzie ilość stanowisk w każdym poszczególnym ministerstwie i urzędzie państwowym a potem dopiero nastąpi stabilizacja.

Sensacyjne szczegóły zamachu na Prezydenta Rzplitej we Lwowie.

W śledztwie w sprawie o zamach na Prezydenta Rzeczypospolitej dokonano przed kilku miesiącami we Lwowie, nastąpił nowy i niezwykle sensacyjny zwrot.

Energicznie prowadzone śledztwo ustaliło, że sprawcą zamachu był niejaki Stefan Panczyszyn, rusin, syn dozorczy domu Nr. 4 przy ul. Eyezakowskiej we Lwowie, zaś pomocnikiem jego niejaki Fedyk. Panczyszyn po rzućeniu petardy zdołał uciec z placu Halickiego i po kilku tygodniach jako poborowy rozpoczął służbę wojskową, obecnie został aresztowany przez sędziego śledczego, Fedyk zaś zbiegł do sowdepji.

Otóż oni należeli do komunistycznej dywersyjnej terrorystycznej grupy, która miała uwolnić z więzienia skazanych na śmierć Bagińskiego i Wieczorkiewicza. Aresztowany Panczyszyn miał prowadzić agitację w wojsku i za siedlisko obrał sobie Kalisz, z kąd niedawno przeżuwał, że mają go aresztować umknął.

Nici tej całej chydnej sprawy prowadzą tam gdzie umknął Fedyk. Rewelacje w tej sprawie budzą niezwykłą sensację i nowe wykrycia z każdą niemal godziną. Władze sądowe w tych dniach poczynają odpowiednie kroki co do osoby więzionego Steigera.

Rozważania francuskie.

PARYŻ, 4.XII. (A. W.) „Figaro” omawia politykę rosyjską z okazji wielkiej mowy Cziczerina, w której ten wyraził przekonanie, iż Francja i Rosja winny utworzyć wspólny związek, któryby miał się skierować przeciwko Anglii. „Figaro” jest przeciwny tej koncepcji, gdyż Rosja od nie-

dawna stoi po stronie Francji, a powtórze Rosja bez Niemiec byłaby dziś niezem. W tym wypadku Niemcy stanęłyby niewątpliwie po stronie Anglii. Wobec tego dla Francji korzystniejszą rzeczą jest stanąć po stronie Anglii i uzgodnić z nią swe interesy.

Targi o Besarabję.

BUKARESZT, 4.XII. (A. W.) W kołach parlamentarnych utrzymuje się upórcożywie pogłoska, że sowiety gotowe są uznać przynależność Besarabji do Rumunii, jeżeli wzamian rząd rumuński rzeknie się pretensji do sum skarbu rumuńskiego, ewakuowanych podczas wojny do Moskwy. Dzienniki

zbliżone do rządu oświadczają, że wprawdzie rząd rumuński nie otrzymał takiej propozycji, jednak na wspólnej konferencji delegatów sowieckich i rumuńskich, odbytej w swoim czasie w Wiedniu, stwierdzono możliwość dalszych rokowań na wspomnianej podstawie.

Temat konferencji francusko-angielskiej.

LONDYN, 3.XII. (A. W.) „Times” zamieszcza artykuł o zapowiadanej konferencji Chamberlaina z Herriotem. Głównym zagadnieniem obrad będzie sprawa protokołu genewskiego. Francja podpisała już ten protokół, wskazując w ten sposób, że złośliwych pogłosek o jej militarystycznych i imperialistycznych zamiarach nie można brać na serio. W Anglii wiedzą wszyscy, że gdyby Anglia podpisała pakt genewski, musiałaby oddać swą flotę do dyspozycji Ligi Narodów nawet gdyby chodzi-

ło nie tylko o interesy Anglii. Rząd angielski popierany jest w tej sprawie przez dominis. Nie wzbrania się on podpisać protokołu genewskiego, proponuje jednak ważne zmiany. Jest rzeczą pewną, że polityka francuska spotka się z nadal idącą wyrozumiałością Anglii, tembardziej, że żadna organizacja pokoju nie może obejść się bez współpracy Anglii. Na wypadek gdyby zmiana protokołu genewskiego nadała postanowieniom jego charakter iluzoryczny, jest rzeczą konieczną porozumienie

między Anglą, Francją i Belgią w sprawie wzajemnego bezpieczeństwa. Opinia publiczna Anglii pragnie tego, aby wszystkie inne państwa łączyły się z takim przymierzem.

Zycie ekonomiczne.

G I E E D A.

WARSZAWA, 4.XII. (A. W.) Warszawska giełda urzędowa z dnia 4.XII. (w złotych). Dolary 5,17¹/₂, funty 24,27, franki franc. 28,62¹/₂, Przekazy: Nowy York 5,18¹/₂, Londyn 24,30—24,25. Paryż 28,62¹/₂—28,61¹/₂—28,62¹/₂. Wiedeń 7,88, Praga 15,68¹/₂—15,68¹/₂, Włochy 22,61, Belgja 26,07¹/₂, Szwajcaria 100,55 miljonówka 0,76—0,75, bony złote 0,99—0,98—0,99, pożyczka złota 6,10—6,20—6,10, dolarowa 3,88—3,89, kolejowa 8,80—8,90. Tendencja mocniejsza z wyjątkiem Włoch i Belgji.

Akcje: Bank Handlowy w Warszawie 4,95—5,00, Warszawskie Twa fabryk cukru 3,05—3,25—3,20, Rudzki 1,10—1,19, Ostrowieckie 6,25—6,75—6,65, Starachowice 1,90—2,08—2,03. Tendencja naogół słaba, z małymi wyjątkami, które zwykowały.

Ceny w Wilnie 4.XII. 1924 r.

Ziemiopłody: Ceny rynkowe: (Not. of.) Zyto 0,22—0,20 za kilo, owies 0,21—0,19, jęczmień i gryka 0,20—0,17, pszenica 0,28—0,22, mąka pszenna 0,78—0,52, pyłowa 0,45—0,42, razowa 0,29—0,24, groch polny 0,34—0,25, otręby 0,15—0,15, fasola biała 0,65—0,57, ryż 0,78—0,55, kasza jęczmienna 0,70—0,45, jaglana i gryczana 0,71—0,55, perłowa i pęczak 0,85—0,45, chleb pszenny 0,75—0,65, pyłowy 0,47—0,43, razowy 0,27—0,25.

Artykuły spożywcze, nabiał i tłuszcz: (Not. of) Cukier kryształ 1,22—1,20 za kilo, kostka 1,50—1,35, sól biała 0,80—0,24, ser krowi zwyczajny 2,80—1,70, jaja za szt. 0,25—0,16, mleko za litr 0,75—0,50, śmietana 2,00, masło niesolone 6,50—5,50, solone 5,50—4,00, słonina solona krajowa 2,80—2,30, świeża 2,60—2,20, szmalce wieprzowy 3,10—2,85, sadło wieprzowe 2,80—2,40.

Rynek mięsny: Baranina 1,80—1,00 za kilo, wołowina 1,80—1,10, wieprzowina 1,75—1,20. (A. W.) Egzekwowanie zaległości podatkowych.

M-stwo Skarbu rozesłało do Izby Skarbowych polecenie przystąpienia w terminie od 11 do 23 grudnia do wzmoczonej egzekucji wszelkich niewpłaconych podatków. Do pomocy przy egzekwowaniu zaległości użyte być mają wszystkie siły urzędnicze Izby skarbowych i urzędów podatkowych. (A. W.)

Związek Ludowo-Narodowy.

KOMUNIKAT.

Kolejne posiedzenie Zarządu Wojewódzkiego Zw. Lud. Nar., odbędzie się w piątek dn. 5 grudnia r. b. o godz. 7 wiecz. w lokalu Sekretariatu ul. Dominikańska 4. Sekretariat.

Najtańsze źródło zakupów z pierwszej i jedynej na Kresach — Fabryki szcetek i pędzli —

B-ci Symonowicz i S-ka
WILNO, ul. Tatarska Nr. 6.
Produkcja maszynowa.

TEATR POLSKI, sala „Lutnia”
W poniedziałek 8 grudnia 1924 r. odbędzie się
JEDEN KONCERT NADZWYCZAJNY
Udział bierze **Krół skrzypków**, fenomen-wirtuoz wszechświatowej sławy
JAN KUBELIK
akomp. prof. EMIL HAJEK.
W programie: Paganini, Czajkowski, Saint Saens, Brahms, Beethoven i inni.
Bilety do nabycia w kasie Teatru Polskiego codziennie 11—1 i 3—9 w.

Wileńskie Biuro Radjotechniczne
inż. J. Kadenacy, A. Hattowski i Sp-ka
Ad. Mickiewicza 19, m. 16.
Przedstawicielstwo i sprzedaż na Wileńszczyznę
Aparatów radjotelefonicznych, lamp katodowych i sprzętu radjotechnicznego
Polskiego Towarzystwa Radjotechnicznego, Warszawa
oraz reprezentowanych przez niego firm:
Marconi's Wireless Telegraph Co. Ltd.—Londyn.
Sterling Telephone and Electric Co. Ltd.—Londyn.
Société Française Radioélectrique—Paryż.
Instalacje staoyj odbiorczych, konsultacje i porady, oraz nadzór radjostacji.
Oferty, kosztorysy i cenniki na żądanie.
Biuro czynne w godz. 1—2 i 5—7.

Panowie Kupcy i przemysłowcy, chcąc mieć duży ruch przedsięwziętym w swych przedsiębiorstwach powinni o tem pamiętać, że już czas najwyższy ogłaszać się w gazetach.
Reklama umiejętnie zredagowana może tylko Panom Kupcom i Przemysłowcom przynieść wiele korzyści.
CZAS TO PIENIĄDZ!!!
Nie zwlekając więc należy zwracać się z całym zaufaniem i polecić przeprowadzenie celowem kampanji reklamowej za pośrednictwem
BIURA REKLAMOWEGO
STEFANA GRABOWSKIEGO
ul. Mickiewicza Nr. 4, telef. 228.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Sprawa dni świątecznych.

Posłowie Związku Ludow.-Narod. zgłosili wczoraj wniosek wzywający Rząd do uwzględnienia w mającym być wydanym rozporządzeniu zachowania święta 2-go dnia Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy, a skasowania angielskich sobót.

(Wniosek ten społeczeństwo polskie przyjmie z największym uznaniem. Skasowanie absurdalnych angielskich sobót powiększy ilość dni pracy w roku o 13, gdy utrzymanie drugich dni świątecznych zgadza się z uczuciami religijnymi i tradycją całej Katolickiej Polski. Red.)

Rozłam u Brylistów.

W miarę jak rosła fermenty w Wyzwoleniu wzrasta również hałas wśród Brylistów. Posel Pluta, zrezygnował ze stanowiska prezesa Klubu Związku Chłopskiego. Do przesilenia tego doszło pod wpływem

Po zamachu w Tallinie.

Wiadomości, nadechodzące z Tallina (Rewla) świadczą, iż nie udany zamach znacznie poważniej przedstawia się, niżeli z pierwszych telegramów można było wnosić. Przedewszystkiem stwierdzony został już nie ukryty, podziemny wpływ sowieków, ale całkiem jawna, na szeroką skalę zakrojona akcja. Zamach, obmyślany szczegółowo w Moskwie, na miejscu zorganizowany został przez oficjalne przedstawicielstwo sowieków w Rewlu z posłem na czele, który w porę zdołał uciekać. Po między zamachowcami rewelskimi a rządem sowieków istniało jaknajbliższe porozumienie, bezpośrednio przed zamachem zauważono koncentrację floty sowieckiej wzdłuż wybrzeży estońskich. Statki sowieckie znajdowały się w bojowym pogotowiu, czekając widocznie sygnału; w razie gdyby zamach się udał i komuniści owdładnęli stolicą, prawdopodobnie zostałyby wysadzone na ład wojska i sowieci całkiem już otwarcie i oficjalnie zawiadnęliby krajem. Ponieważ jednak z Rewla nadeszły wiadomości niepomyślne, flota otrzymała rozkaz odwrotu i schroniła się na wody Kronszlatu.

Władzom estońskim przyznać trzeba, iż w chwili stanowczej znalazły się na wysokości zadania, działając stanowczo i energicznie.

Pięćdziesiąt osób, aresztowanych z bronią w ręku podczas ataku na wojsko, zostało niezwłocznie rozstrzelanych, w tej liczbie komisarz bolszewicki, co jest jednym jeszcze dowodem bezpośredniego udziału sowieków w zamachu. Ostry protest wniesiony z tego powodu przez rząd sowiecki (co za cynizm!) do rządu estońskiego został przez estońskiego ministra spraw zagranicznych odrzucony. Areszty trwają w dalszym ciągu, znaczną część sprawców zamachu komunistycznego została już uwieziona, czeka ich sąd do rano i natychmiastowe rozstrzelanie. Dodać należy, iż rząd estoński znalazł najzupełniejsze oparcie w szerokich warstwach narodu i całkowitą aprobatę ze strony przedstawicielstwa tego narodu — sejm. Jak donosi korespondent „Kurj. Por.“, po stłumieniu czerwonego teroru na głównych ulicach Tallina, wiodących do wzgórza katedralnego zebrały się tłumy publiczności, aby zademonstrować swą radość. Trójkolorowa chorągiew powiewała z wysokiej wieży. Wojska udały się pod gmach parlamentu. Prezydent państwa z trybuny wygłosił mowę, w której wyjaśnił zajścia ostatnich dni. Parlament zgotował mu wielką owację. Wojsko dobyło szabli na znak wierności dla rządu. Prezydent proklamował stan wojenny, który przyjęto z wielkim zapalem.

Według ostatniej wiadomości, otrzymanej przez nas ubiegłej nocy przez Rygę, cała armia estońska, licząca 50 tys. ludzi, wyruszyła pośpiesznym marszem na granicę rosyjską. Zdaje się to świadczyć o tem, iż niebezpieczeństwo wewnętrzne, zdławione dotychczas, nie zostało całkowicie zażegnane, grozi ono w dalszym ciągu Estonii — ale już z zewnątrz, od granicy sowieckiej.

Czy tylko Estonii? Zdaje się nie podlegać kwestji, iż w razie otwartego, zbrojnego konfliktu, sprawa przybrałaby charakter znacznie szerszy, międzynarodowy. Jakoż żeby ocenić wypadki, jakie rozegrały się w Tallinie, nie trzeba je traktować w oderwaniu, jest to raczej ogniwo jednego łańcucha, który zasygnalizował się na północ, w Finlandii i po przez Estonję, Łotwę, Polskę, Rumunię, Bułgarię i Jugosławję sięga do morza Śródziemnego.

Jak to niejednokrotnie zaznaczano, eksperyment utrzymania na dłuższą metę ustroju komunistycznego na obszarze jednego państwa, chociażby tak rozległego jak Rosja, lecz otoczonego państwami o ustroju „burżuazyjnym“ z góry skazany jest wcześniej lub później na bankructwo. Przez przywódcami komunizmu stoi alternatywa albo zdobycia dla swej idei całego świata, albo — zlikwidowanie się. Rzecz jasna, iż woleliby to

pierwsze i w tym kierunku pracują systematycznie, a wpływy ich sięgają wszystkich stolic europejskich, sięgają jeszcze dalej, bo nie ma dziś na szerokim świecie zawieruchy, czy to na dalekim wschodzie w Chinach, czy też na południu, w Afryce, gdzieby na dnie nie znalazł się zakwas bolszewicki. Główny jednak wysiłek bolszewizmu od początku skierowany był zawsze na ścisłe zachodnią, której centralnym filarem jest Polska. Dopiero po przewyżczeniu tej zapory, zwycięski komunizm mógłby szeroką falą, po przez Niemcy zalać zachodnią Europę. Walka orężna, prowadzona w tym celu przeciwko Polsce w latach 1919 i 20, skończyła się jak wiadomo klęską sowieków, które widocznie nie czują się dziś na mocy, by się zmierzyć w otwartym boju. Jest to dość zrozumiałe jeżeli się uwzględni stan moralny armii czerwonej, co świeżo ilustruje skandaliczne zajście w Odesie, gdzie dwie dywizje bolszewickie uciekły w panice na wieść o rzekomem zbliżaniu się „białogwardystów“.

Tem niemniej nie przestają bolszewicy podminowywać stale i wytrwale owej zachodniej ściany, tamującej dalszy ich pochód na Europę, przy pomocy takich środków jak zesłanie smutnej pamięci listopadowy zamach krakowski, jak akcja dywersyjna na nasytych ziemiach wschodnich, jak próby wywołania powstania w Besarabji, jak nareszcie ostatni zamach w Tallinie.

O ścisłym związku pomiędzy poszczególnymi temi wypadkami świadczy między innymi następujący drobny szczegół: Jak zaznaczyliśmy wyżej głównym organizatorem zamachu był poseł sowiecki w Tallinie, który niestety zdążył zawczasu uciec i schować się na terytorium sowieckie. Nazwisko tego posła podały wczorajsze depesze radiowe w brzmieniu skazaniem „Koberecki“, właściwie brzmi ono Kobiński.

Kazimierz Kobiński, syn chłopca białoruskiego, z wykształceniem z zakresu szkoły ludowej, obdarzony wrodzonym sprytem, zwrócił na siebie uwagę samego Dzierżyńskiego, który go wysłał do Warszawy, w charakterze członka misji dyplomatycznej. Tu Kobiński porozumiewając się z członkami Polskiej Partji Komunistycznej, rozwinął szeroką działalność, organizując jacejki komunistyczne, prowadząc agendy szpiegowskie, co nareszcie musiało zwrócić uwagę naszych władz, które zażądały usunięcia tego niebezpiecznego „diplomaty“. Skompromitowany w Polsce Kobiński, w uznaniu swych niezwykłych zasług został awansowany przez rząd moskiewski na posła i wysłany do Tallina, gdzie odegrał znaczącą rolę w ostatnich wypadkach.

Nasuwa się minowoli pytanie: ilu podobnych Kobińskich, tylko bardziej zręcznych pracuje w apartamentach „Hotelu Rzymskiego“, w ścisłym porozumieniu z kolegami swoimi w Tallinie, Rydze i Bukareszcie?

Wspólne niebezpieczeństwo powinno by najbardziej zagrożone, bezpośrednio z Rosją sąsiadujące państwo natchnąć do wspólnej, skoordynowanej akcji obronnej. Zanim to nastąpi, każde z osobna powinno się mieć na baczności i przedsięwziąć jako najdalej idące środki bezpieczeństwa. Niestety Polska najniebezpieczniejsza pod tym względem rozwija inicjatywę i mogłaby się nauczyć Estonii i stanowczo od małej Estonii.

J. O.

TEATR POLSKI „Lutnia“
Dziś
„T a m t e n“
sztuka Zapolskiej.
Początek o godz. 8 wiecz.

Teatr Wielki (W. Pohulanka)
Dziś
„Hrabina Marica“
Operatka Kalmana.
z W. Kawecką i M. Dowmuntem.
Początek o g 8 wiecz.

Ambasador polski w Paryżu.

PARYŻ, 4 XII. (Pat). Wczoraj o godz. 8-ej po południu Prezydent Republiki Francuskiej przyjął na uroczystej audjencji ambasadora Rzeczypospolitej polskiej p. Chłapowskiego, który mu wręczył pisma akredytujące go w charakterze nadzwyczajnego i pełnomocnego ambasadora. Szef protok. dyplomatycznego i wprowadzający ambasadorów przybył do pałacu ambasady i zawiadł go do pałacu Elizejskiego wraz z personelem ambasady w pojazdach Prezydenta w otoczeniu szwadronu 11 pułku kirasjerów. Po przybyciu ambasadora Chłapowskiego do pałacu Elizejskiego zostały mu oddane honory wojskowe przez bataljon piechoty ze sztandarem. Muzyka odegrała hymn polski.

Następnie ambasador Chłapowski został wprowadzony przez szefa protok. dyplomatycznego do Pana Prezydenta.

Po wygłoszeniu powitalnych mów ambasador Chłapowski wręczył Prezydentowi odznaki „Orla Białego“, poczem pan ambasador przy tej samej eskorcie wojskowej i z zachowaniem przepisanej ceremonjał udał się na grób nieznanego żołnierza, gdzie złożył wieniec z kwiatów czerwonych i białych z wstęgą o polskich barwach narodowych. Honory wojskowe oddała kompanja piechoty. Po zakończeniu ceremonji przy grobie nieznanego żołnierza ambasador odjechał do pałacu ambasady przy zachowaniu tegoż ceremonjału.

Zjazd premierów.

PARYŻ, 4 XII. (Pat). Chamberlain ma przybyć dziś o godz. 22 do Paryża Jatro odbędzie on konferencję z Harriotem, który wyda

następnie na jego cześć śniadanie na Quai D'Orsay, po południu zaś będzie przyjęty przez prezydenta republiki.

Przyjazd Krasina.

PARYŻ, 4 XII. (Pat). Dziś przed południem przybył tu ambasador sowiecki Krasin powitany w imieniu rządu francuskiego przez zastępcę szefa protok. dyploma-

tycznego. Na dworzec przybyła delegacja sowiecka i wielu przywódców francuskiej partji komunistycznej.

Z S e n a t u.

Na posiedzeniu komisji spraw zagranicznych i wojskowych senatu, na porządku dziennym postawione były 2 sprawy: naszej polityki w stosunku do państw bałtyckich, w związku z mającym się odbyć niebawem zjazdem ministrów spraw zagranicznych Polski i państw bałtyckich z Czechosłowacją. P. minister spraw zagranicznych Skrzyński w exposé swym podkreślił, że nasza polityka w stosunku do państw bałtyckich idzie w dotychczasowym kierunku utrwalenia związku między temi państwami a Polską, i że konferencja w Helsingforsie będzie miała ten sam charakter, jak i poprzednia konferencja ministrów tych państw. Przewiduje się też zawarcie w Helsingforsie umowy arbitrażowej. Oczywiście minister skorzysta z pobytu swego w Helsingforsie, ażeby poruszyć z odnośnymi ministrami sprawy, które wymagają załatwienia. Co do rokowań z Czechosłowacją, to minister uważa, że nie nadzedł jeszcze czas do publicznego ich

omawiania. W dyskusji, która się nad exposé p. ministra rozwinęła i w której brali udział senatorowie Bartoszewicz, Łubicki, Posner i Koskowski — podniesione zostały fakty, które wskazują, iż stosunki Polski z jednym z państw bałtyckich, mianowicie z Łotwą, przedstawiają pewne ujemne strony i że obowiązkiem naszego ministra spraw zagranicznych byłoby doprowadzenie do uregulowania istniejących między temi państwami kwestyj spornych. Nierozgraniczenie naszej granicy z państwem łotewskim, stosowanie nieuzasadnionych represji w stosunku do obywateli polskich i do ludności polskiej zamieszkałej na Łotwie winny być przedmiotem baczej uwagi i troski naszego rządu. Przyjaźnielskie stosunki, istniejące między Polską a Łotwą powinny ułatwić znacznie uregulowanie tych zagadnień w interesach obu stron. P. minister wyraził nadzieję, iż w odpowiednim momencie znajdzie się sposób do poruszenia i załatwienia spraw na komisji wysuniętych,

Komisja prawnicza

Komisja prawnicza pod przewodnictwem posła dr. Marka obradowała nad projektem ustawy o sędziach i prokuratorach. Przewodniczący stwierdził, że ani poseł Sommerstein, ani nikt inny nie stawiał wniosku formalnego o wprowadzenie procedury cywilnej austriackiej na całym obszarze Państwa Polskiego. Natomiast poruszona została myśl, czyby wobec ciągłego łatania ustaw dzielnicowych nowelami — nie było wskazaniem do czasu opracowania polskiej procedury cywilnej — wprowadzić w państwie jedną z obowiązujących procedur, a za taką uważać należy austriacką. Nieścisłe przedstawienie przebiegu obrad w pismach — wywołało niezadowolone wśród członków komisji kodyfikacyjnej. Przewodniczący w interesie prawdy, stwierdza, że komisja kodyfikacyjna opracowała już całość tych działów procedury cywilnej, paragrafowy wraz z motywami i ogłoszona go, jako dzieło pod tytułem: „Polska procedura cywilna“ w 2ch tomach. Nad dziełem tem pracował szereg najwybitniejszych teoretyków i praktyków polskich, i jest nadzieja, że obecnie przy uproszczonym trybie pracy komisji kodyfikacyjnej dzieło to w najbliższym czasie zostanie przedłożone sejmowi do uchwalenia. Przewodniczący podnosi dalej, że wprowadzić procedurę austriacką, obowiązującą w Małopolsce naj-

więcej odpowiada duchowi czasu, to jednak i ona jest już przestarzała i wprowadzenie jej wymagałoby uzgodnienia z prawem cywilnym francuskim, t.j. Kodeksem Napoleona i prawem niemieckim. Następnie p. minister sprawiedliwości zabrał głos, zaznaczając, że nowela do ustawy postępowania cywilnego w Kongresówce, wprowadzająca sędziów jednostkowych w Sądach Okręgowych, ograniczająca kasację i regulująca postępowanie drogą sądu polubownego, ma na celu odciążenie sądownictwa i wobec tego p. minister prosi o jej uchwalenie. Co do ustawy pragmatycznej dla sędziów i prokuratorów — minister stoi na stanowisku swego poprzednika, a więc w szczególności jest za niebraniem udziału sędziów w życiu politycznym. Podnosząco następnie potrzebę wykszolenia sędziów pokoju, którzy w wielu wypadkach nie dorobili do swych urzędów i podkreślono konieczność zaprowadzenia kursów dokształcających dla sędziów pokoju, zwłaszcza na prowincji. Zwrócono następnie uwagę na zachowanie się sędziów wobec publiczności na jawnych rozprawach, niejednokrotnie przykre i gorszące. W końcu poseł Pużak poruszył sprawę ustawy o więziennictwie i nieprawnej ustawicznej wymiany skazańców między Rosją sowiecką a Polską, co obniża autorytet i suwerenność naszego państwa.

Sejm i Rząd.

Nowela podatku obrotowego.

Min. skarbu opracowuje nowelę do ustawy o podatku obrotowym. Projekt noweli ma wplynąć do Sejmu około 15 b. m. Według projektu, podatek od obrotu ma być znacznie niższy od hurtowników, dla detalistów zaś pozostać bez zmiany.

Czyż to możliwe?

„Kurjer Warszawski“ donosi, że rozważana jest kandydatura p. Loewenhertza, członka komisji rzeczoznawców do spraw kresowych na stanowisko podsekretarza stanu w min. spraw wewnętrznych.

Nominacje.

Rada legacji p. J. Karszo-Siedlewski naznaczony został radcą poselstwa w Pradze. Kierownictwo referatu małej ententy objmuje po nim rada legacji p. dr. Kazimierz Papee, dotychczasowy charge d'affaires w Kopenhadze.

„Polski Machiavel“.

W artykule p. t. „Polski Machiavel“ Dilo zajmuje się wicepremierem Thugutem i jego ostatnim oświadczeniem w sprawie polityki kresowej. Dziennik wyraża przekonanie, że min. Thugutt jest większym patriotą i bardziej zdecydowanym nacjonalistą od czołowych przedstawicieli prawicy polskiej. „Dilo“ twierdzi, że zręczne metody polityczne Thuggutta zmierzają do całkowitego opanowania Kresów Wschodnich i ujarzmienia większości ukraińskiej przez mniejszość polską.

Lasy państwowe.

Sejmowa komisja rclna po przeprowadzeniu ostatecznej dyskusji przyjęła rezolucję w sprawie zmiany statutu „Polskie Lasy Państwowe“ w kierunku reorganizacji tego przedsiębiorstwa. Następnie przyjęto rezolucję: 1) wzywającą rząd do otwarcia granicy dla wywozu koni, z wyjątkiem klaczy, 2) wzywającą rząd, by potrzebny kontyngent koni dla armji zakupował w kraju, 3) wzywającą rząd do przeprowadzenia reorganizacji w komisjach remontowych, wprowadzając przedstawicieli organizacji rolniczych i samorządowych.

Z komisji skarbowej.

Sejmowa komisja skarbową pod przewodnictwem posła Ilskiego obradowała nad wnioskiem posła Rzepeckiego (Zw. Lud. Nar.) w sprawie zmian w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja r. b. o przerahowaniu zobowiązań prywatno-prawnych. W dyskusji, jaka się rozwinęła na podstawie referatu wnioskodawcy, przemawiali posłowie: Hausner, który sprzeciwiał się przeprowadzeniu zmian w obowiązującym rozporządzeniu. Lypacewicz (Wyzw.), który wniosł o przekazanie tego wniosku do komisji prawniczej, Pluciński (Zw. Lud. Nar.) oraz wice-minister skarbu Klarnier, którzy podobnie jak pos. Hausner sprzeciwili się proponowanej przez posła Rzepeckiego nowelizacji. W głosowaniu znaczna większość głosów odrzuciła wniosek posła Lypacewicza, a przyjęto wniosek o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem posła Rzepeckiego.

Sprawy polskie.

„Myśl Narodowa“.

Jedno z najpopularniejszych wydawnictw publicystycznych „Myśl Narodowa“, jak się dowiadujemy, przez zmiany, dokonane w składzie redakcji i rozwinięcie programu, wstępuje w nową fazę rozwoju.

Wzmocniony redakcją dopływem utalentowanych sił zawodowych, pismo to, ciesząc się niezwykłą poczytnością, skieruje całą usilność na propagowanie podstawowych idei życia narodowego. Jak dotąd politycznie niezależne w wypowiedaniu opinji, będzie awangarda tych wszystkich sił bojowych, które walczą o rozkwit Polski jako państwa narodowego.

Jednocześnie w „Rzeczypospolitej“ Adolf Nowaczyński listem otwartym podaje do wiadomości publicznej, że od 8 b. m. przestaje być współpracownikiem „Warszawianki“ i „Myśli Narodowej“ i wycofuje się wogóle z publicystyki.

Uchwały w sprawach Ziem Wschodnich.

Wyniki konferencji wojewodów kresowych z władzami centralnymi.

Z miarodajnego źródła otrzymujemy szereg następujących informacji:

Oddanie do dyspozycji pp. wojewodów oddziałów korpusu ochrony pogranicza.

Ministerstwo spraw wewnętrznych, w myśl uchwał konferencji czterech wojewodów ziem wschodnich odbytej w Warszawie z wice-premierem Thugutt i ministrem spraw wewnętrznych p. Ratajskim oddziały korpusu ochrony pogranicza oddało do dyspozycji wojewodów. W ten sposób cała akcja bezpieczeństwa na terenie powierzonym wojewodzie skupiać się będzie w ręku danego wojewody.

Odciążenie podatkowe sejmików powiatowych.

Na skutek starań czynionych przez pp. wojewodów ziem wschodnich ministerstwo spraw wewnętrznych przychyliło się do wniosku, iż celem umożliwienia działalności sejmików powiatowych, które przeszło 40 proc. swego budżetu oddawały na utrzymanie policji, wydatki na policję stacjonowaną w województwach wschodnich od Nowego Roku rozłożone będą na całe państwo i udział sejmików kresowych w utrzymywaniu policji będzie równocześnie z powiatami pozostałych dzielnic państwa.

Ustawa o ochronie pogranicza.

Według informacji otrzymanych z miarodajnego źródła w dniach najbliższych nastąpi ogłoszenie ustawy o ochronie pogranicza, które w specjalnie przepisy ujmie stosunki władz do ludności w powiatach granicznych. Ustawa ta, do pewnego stopnia zastąpi wprowadzenie stanu wyjątkowego na ziemiach wschodnich.

Utrzymanie dotychczasowego etatu policji na ziemiach wschodnich.

Jak się dowiadujemy wbrew pierwotnej decyzji ilość policji, jaka przydzielona została po zlikwidowaniu policyjnej straży granicznej województwom wschodnim, utrzymana zostanie w rozmiarach dotychczasowych. Miejscowości szczególnie narażone na napady bandyckie otrzymają no we przydziały policyjne.

Przegląd prasy.

Troska o poprawienie stosunków w naszym parlamentarnym ustroju nie przestaje być tematem i rozważań prasy i debat poselskich.

A że są one rozpaczliwe, to dowodzi choćby sprawa posła Okonia, który drwi sobie z kurji biskupiej i chociaż ekkomunikowany nosi w dalszym ciągu sutanę, którą niezadługo będzie mógł podbić sobie na wzór historycznego Łaszcza pozwami sądowymi, których ma już przeszło 20.

Pisze o tem „Gaz. Poranna”: „Wobec wyroku degradacji — kurja djecejalna w Przemyslu, przesłana na ręce marszałka Sejmu p. Rataja, odpis tego wyroku, z prośbą, by p. marszałek wywarł wpływ na Okonia w kierunku podporządkowania się decyzji sądu biskupiego. Okon używa w dalszym ciągu szat kapłańskich, wprowadzając tem w błąd masę ludową, a władze administracyjne są wobec tego bezsilne, gdyż broni Okonia nietykalność poselską.

Sądymy, iż p. marszałek Sejmu użyje środków, jakie ma do dyspozycji, by Okonia podporządkować prawu. Przecież jest to burzące, że osobnik, któremu dowiedziono uwodzenie małoletnich dziewczynek i usiłowanie gwałtu na dziewczętach, że taki osobnik nie tylko nie siedzi za kratkami więziennymi, lecz bezkarnie waleś się po kraju i brudzi.

Należy dodać, iż prokuratora zgłosiła do Sejmu przeszło 20 wniosków o wydanie Okonia, a Sejm zatwierdził sprawę w jednym tylko wypadku.

Czyżby pp. posłom przynosiło zaskoczenie, iż mają w swem gronie uwodziciela nieletnich?

Dodajmy, nietylko „uwodziciela nieletnich dziewcząt” w parafii Tuligłowy i udających się do Ameryki za obietnicę udzielenia wizy paszportowej, ale znanego w całym kraju z prowadzenia antypaństwowej agitacji. Wiedzą o tem niemal wszyscy, a jednak Sejm uważa, że takie przewinienia w zupełności dają się pokrywać oślawioną „nietykalnością” poselską.

Wprowadza to szalony zamęt w pojęciach i demoralizuje ogół, bo jak pisze „Rzeczpospolita”: „Zle zrozumiana przez ludzi niewy-

Wice-premier Thugutt przyjeżdża do Wilna.

W przyszłym tygodniu, jak do wiadujemy się z miarodajnego źródła nastąpi przyjazd do Wilna wice-premiera Thugutta, który na miejscu chce zapoznać się ze sprawami kresowymi. P. wice-premier Thugutt specjalną uwagę poświęci sprawom gospodarczym ziem wschodnich i ewentualnemu uproszczeniu systemu podatkowego.

O losy teatrów polskich w naszym mieście.

Wobec zachwianego bytu teatrów polskich w Wilnie i konieczności wydatniejszej pomocy ze strony państwa przyjeżdża do Wilna w dniach najbliższych dyrektor Departamentu kultury i sztuki p. Skotnicki. Memorjał w sprawie subydjów dla teatru polskiego złożony został już odpowiednim władzom w Warszawie.

Zapomogi dla samorządów.

Ministerstwo spraw wewnętrznych, doceniając znaczenie samorządów dla ziem wschodnich, postanowiło umożliwić ich rozwój, przez przyświecie z pomocą materialną w formie udzielenia na prace kulturalno-oświatowe specjalnych zapomóg.

Przyspieszenie zmian w nowym podziale administracyjnym.

Wynikiem ostatniej konferencji pp. wojewodów z władzami centralnymi jest decyzja wprowadzenia w dniach najbliższych zaprojektowanych przez p. wojewodę wileńskiego zmian w podziale administracyjnym wileńszczyzny. Dotyczy to zwłaszcza utworzenia powiatu mołodzieżańskiego i przyłączenia do niego z województwa nowogródzkiego gmin Rakowskiej i Pierszajskiej. Utworzenie tego powiatu nastąpi jeszcze przed Nowym Rokiem. Na stanowisko starosty wymieniany jest p. Chodakowski b. starosta oszmiański.

„ROSITA“

kształconych nietykalność poselska, daje powód nie tylko do nadużywania słowa, tembardziej gdy tacy „suwerenowie” przemawiają do ludzi prostych, ale wprost do napaści na wszelką władzę, do łżenia publicznie najwyższych przed stawicieli państwa, do podkopywania podstaw ustroju społecznego. Gdy takie wystąpienia uchodzą bezkarnie, dzięki źle pojętej nietykalności, w tłumie ludzi ciemnych rodzi się przekonanie o wielkości posła, który śmiało „łaje” kogo mu się podoba i nawołuje do jawnego nieposuszeństwa i oporu władzy. Są to produkty małej kultury umysłowej, etycznej i państwowej posłów.

Przy takim stanie rzeczy, państwo wielkim kosztem opłaca niepożytecznych pracowników i doradców, lecz agitatorów politycznych i społecznych.

Czy można sobie wyobrazić większą absurdalność naszego ustroju parlamentarnego? Zdaje się, że nie i to jest najsiłniejszy argument, przemawiający za niezbędną dokonaniem zmian.

Ale — czy ludzie, którym z takimi stosunkami jest dobrze, mogą się zdobyć samooistnie na pozbawienie się prerogatyw poselskich?

Obawiamy się, że byłby to wysiłek bohaterki, o jakim filozofom się nie śniło.

Z Łotwy.

Manifestacja na cześć Estonji.

W związku z szybkim stłumieniem ruchawki komunistycznej w Estonji odbyła się w Rydze dnia 2 grudnia wspaniała manifestacja uliczna na cześć Estonji. Nie bacząc na deszcz i błoto zebrali się na Esplanadzie na skutek odezw organizatorów manifestacji około godz. 4-tej po południu ogromne tłumy publiczności, organizacje i związki z łotewskimi i estońskimi sztandarami, i z orkiestrą na czele ruszyli przez Bulwar Swobody i ulicę Łasplewisa przed gmachem poselstwa estońskiego. Okna w gmachu poselstwa były na rozcież otwarte i w nich wkrótce ukazał się cały personel poselstwa wraz z posłem estońskim w Łot-

KINO „POLONJA“ Mickiewicza 22.

Dziś Wielkie święto! Polskiego przemysłu filmowego! Polska złota seria „O czem się nie mówi...” Dramat łez i krwi. Wybitny sensacyjny erotyczny dramat żyłowy w 8 iu akt. z prologiem według genialnego utworu GABRYELI ZAPOLSKIEJ. W rol. gł. gw. pol. JADWIGA SMOSARSKA i Kazimierz Justian (Frania) (Krajowski) Bohaterka „Przystanku tramwajowego” i „Niewolnica miłości”. W obrazie biorą udział znane sily teatrów warszawskich. Początek o godz. 4-jej ost. seans o godz. 10 ej wiecz.

KINO „HELIOS“ Wileńska 38.

wie p. Sel amaa. Ze strony manifestantów była wypowiedziana mowa, w której podkreślona została przyjaźń Łotwy do Estonji i potępiono krwawy napad komunistów na swobodę Estonji. Orkiestra zagrała marsz żałobny ku uczczeniu ofiar napadu i estoński hymn narodowy. Poseł estoński p. Sel jamaa podziękował za wyrażenia uczuć przyjaźni dla narodu estońskiego i wypowiedział życzenie, aby ta przyjaźń między Łotwą a Estonją nigdy nie była zakłóconą. Następnie orkiestra zagrała hymn łotewski i manifestanci się rozeszli. W manifestacji brało udział około 4.000 osób. Prezes rady ministrów Łotwy p. Samuels wysłał do prezydenta Estonji p. Akiela telegram z wyrażeniem współczucia z powodu zabicia estońskiego ministra komunikacji Korka. (F.)

Kongres prasowy w Rydze.

Na mający się odbyć kongres prasowy w Rydze zapowiedzieli już swoje przybycie przedstawiciele prasy z Finlandji, Litwy, Estonji i Polski. Z polskich pism mają przybyć — według informacji „Rigasche Nachrichten” redaktorzy i przedstawiciele: „Kurjera Warszawskiego” — p. Dębicki, „Kurjera Porannego” — Sachnowski i „Robotnika” — p. Holowko. (F.)

Dymisja gabinetu Samuela.

Na posiedzeniu sejmu łotewskiego w dniu 2 grudnia przeczytał marszałek sejmu deklarację gabinetu ministrów pod przewodnictwem Samuela z podaniem się do dymisji całego gabinetu oraz wezwanie prezydenta republiki łotewskiej do ustępującego rządu, aby nadal sprawował swoje funkcje do chwili utworzenia się nowego gabinetu. Ogólna sytuacja w sejmie łotewskim jest jeszcze niewyjaśnioną. Po rozbitcu się t. zw. wielkiej koalicji stronniotw, której wyrazem był ustępujący obecnie rząd p. Samuela, niema w sejmie widoków na utworzenie w krótkim czasie nowej większości, zdolnej do wytworzenia rządu parlamentarnego. Miarodajnym w tym wypadku będzie stanowisko dwóch największych frakcji sejmowych: lewych socjal-demokratów i zwiaźku włościan. (F.)

Z Bolszewji.

„Bohaterstwo” czerwonej armji.

Z Odesy donoszą, że obecnie przybyła tam z Moskwy specjalna komisja wojennej rady rewolucyjnej w celu przeprowadzenia śledztwa w sprawie „haniebnego postępku” wojsk Odeskiego garnizonu „Postępek” ten polegał na tem, że gdy niedawno Odeska gubernjalna rada wojenna, chcąc wypróbować gotowość armji czerwonej na wypadek wojny, saalarmowała na trwogę i oświadczywszy garnizonowi, że w stronę Odesy zbliża się kilka tysięcy powstańców z wielką ilością dział, kazała mu wystąpić zbrojnie przeciw „białogwardziejom”, to obie stojące w Odesie dywizje wojsk czerwonej armji momentalnie poczęły uciekać na wszystkie strony. Niektóre oddziały wojsk zostały zatrzymane dopiero w odległości około 40 wiorst od Odesy. Wskutek tego wszyscy dowódcy poszczególnych oddziałów siedzą w areszcie, a przybyła z Moskwy komisja prowadzi dochodzenia. (F.)

Mongolja republiką sowiecką (?)

Z Moskwy donoszą, że według otrzymanych z Urgi (stolicy Mongolji) wiadomości odbyty tam niedawno ogólny mongolski zjazd deputatów przyjął konstytucję według wzorów sowieckich. Czerwona chorągiew uznana została jako sztandar państwowy, a miasto Urga przemianowane jest na „Uhan-Butor-Choto”, co oznacza „czerwony bohater”. (F.)

Zerwanie stosunków przez bolszewicką straż graniczną.

Z pogranicza bolszewickiego nam donoszą: Dowódca oddziału sowieckiej straży granicznej zwrócił się do komendanta baonu ochrony pogranicza na odcinku pow. Wilejskiego z oświadczeniem, że zrywa normalne stosunki graniczne. Wobec nieoczekiwanej formy i treści zawiadomienia ze strony bolszewickiej władz nasze wydziały kontr-zarządzenia mające na celu wzmocnienie służby kontroli i patroli w strefie granicznej.

Ujęcie w powiecie wilejskim komisarza bolszewickiego.

W powiecie wilejskim przez władze bezpieczeństwa ujęty został komisarz do spraw szczególnej wagi G. P. U. w Mińsku niejaki Stołow, który przybył na teren nasz dla prowadzenia agitacji i akcji wywiadowczej.

Usiłowanie wykolejenia pociągu.

Wczoraj w południe między stacjami Dukszty—Turmont pociąg osobowy Nr. 713 najechał na kawał żelaza silnie umocowany na szynach, lecz wskutek szybkiego biegu pociągu, żelazo przez parowóz zostało zgzięte, a maszynista usłysawszy silny stuk, zatrzymał pociąg. Po usunięciu przeszkody pociąg po 25 min. postoju odjechał w dalszą drogę. Sprawców nie ujęto. Śledztwo prowadzi komisja. Wobec tego, że na linii tej wypadki te zbyt często mnożą się, postanowiono delegować specjalną komisję mieszaną dla przeprowadzenia dochodzenia ścisłego.

Kronika wileńska.

Urzędowe.
— **Powrót p. Wojewody.** Wczoraj powrócił do Wilna z Warszawy Wojewoda wileński p. Władysław Raczkiewicz. Podczas pobytu w Warszawie p. Delegat brał udział w posiedzeniu Kapituły Orderu Polonia Restituta, oraz w konferencji wojewodów kresowych, odbytej pod przewodnictwem ministra Ratajskiego w obecności min. Thugutta.
— **Sprawy miejskie.**
— **Posiedzenie podkomisji oszczędnościowej.** W dniu dzisiejszym o g. 7 w. odbędzie się w magistracie posiedzenie komisji oszczędnościowej dla zbadania gospodarki komunalnej magistratu m. Wilna.
— **W sprawie otwarcia ul. Pionierskiej.** Komisarjat Rządu zwrócił się do magistratu z pismem o przyspieszenie otwarcia ul. Pionierskiej i sąsiadujących z nią, które od 1923 r. są zamknięte. (s)
— **Sprawy samorządowe.**
— **Obrazy nad ordynacją wyborczą do rad miejskich.** W dn. 8 grudnia komisja, wyłoniona przez T-wo prawnicze im. Ig. Daniłowicza, zakończyła obrady nad sprawą ordynacji wyborczej do rad miejskich. Omówione zostały kwestje dotyczące ordynacji wyborczej. Sprawie ustawy miejskiej będzie poświęcone jeszcze jedno posiedzenie komisji, po którym zostanie zwołane zebranie T-wa prawniczego dla dania mu sprawozdania z prac komisji.
— **Należy spodziewać się, że radni Polacy zainteresują się wnioskami komisji i że przed zjazdem związku miast, zwołanem do Warszawy specjalnie dla omawiania ustawy miejskiej i ordynacji wyborczej, główne tezy niezbędnych zmian projektu ustawy miejskiej i ordynacji wyborczej będą omówione na specjalnem posiedzeniu Rady miejskiej, albo jedgej lub kilku grup radnych. Będzie to wyłom w dawnych stosunkach, gdy delegaci wileńscy na zjazd związku miast wyjeżdżali nieprzygotowani.**
— **Z życia stowarzyszeń.**
— **Odczyty Towarzystwa Badań Psychicznych.** Wileńskie Towarzystwo Badań Psychicznych urządza w dniach 7 i 8 b. m. dwa odczyty z udziałem profesora Szmurły z Warszawy na temat „Czy jest możliwe odgadywanie przyszłości” i „Panowanie nad materją”.
— **Teatr, muzyka i sztuka.**
— **Teatr Felski (Lutnia).** Dział znakomita sztuka Zapolskiej „Tamten”, w której mają role popiśowe pp. Grabowska,

Jaroszewska, Leśniewski, Rzęcki, Wyrwicz i inni.
— **Z operetki.** Dziś w dalszym ciągu „Hrabina Marica” z czarującą W. Kawocką w roli tytułowej. Doskonała ta operetka jest u nas grana koncertowo przez cały zespół, to też publiczność przyjmują ją owarjnie.
— **Przedstawienia szkolne.** W sobotę o godz. 4 po poł. grane będzie arcydzieło Słowackiego „Mazepa”; w niedzielę zaś „Wesele”. Ceny miejsc najniższe.
— **Opera dla szkół.** W sobotę o godzinie 3 m. 30 po poł. dana będzie po cenach najniższych „Żydówka” opera Hallevy.
— **Widowisko baletowe popołudniowe.** W niedzielę o godz. 4 po poł. po cenach najniższych dane będzie widowisko baletowe.
— **Poranki operowe** odbędą się w niedzielę 7-go i poniedziałek 8-go grudnia o godz. 12-jej w poł. z udziałem wybitniejszych sił opery wileńskiej. Ceny najniższe od 75 groszy.
— **Koncert J. Kubelki.** Fenomenalny skrzypek Jan Kubelik, wystąpi w Wilnie w poniedziałek 8 b. m. o godz. 8-jej min. 15 w Teatrze Polskim. Akompaniować będzie prof. E. Hajek.
— **Koncert Mieczysława Worotyńskiego.** W nadchodzącą niedzielę, dnia 7 b. m. odbędzie się w Wilnie, w sali „Apollo” (ul. Dąbrowskiego Nr. 5) koncert rodaka naszego Mieczysława Worotyńskiego, znakomitego basisty, artysty b. opery w Moskwie.
Na program złożą się arje operowe, oraz szereg romansów.
Część dochodu z koncertu — na chleb dla głodnych dzieci.
Bilety są już do nabycia w eukierni Sztrailla (róg Mickiewicza i Tatarskiej). Początek koncertu o godz. 8-jej wieczorem.
— **Pierwszy w Wilnie koncert pieśni religijnych.** Dnia 7 grudnia b. r. Kasa Samopomocy Nszych Funkcjonariuszów Policji Państwowej Ziemi Wileńskiej, urządza na rzecz wdów i sierot po zabitych w walce z bandytami policjantach, pierwszy w Wilnie koncert pieśni religijnych. Wykonane będą pieśni religijne i świeckie, chóralne i solowe, pod batutą znanego kompozytora Leśniewskiego, byłego dyrektora orkiestry „Lutni”, przy licznym udziale artystów teatrów wileńskich. Koncert odbędzie się w sali miejskiej w niedzielę dnia 7-go o godz. 8-jej wiecz., bilety pozostałe jeszcze w niewielkiej ilości, są do nabycia w Komisarjacie Policji i w szkole poliej, przy ulicy Dominikańskiej Nr. 3, oraz w dniu koncertu przy kasie sali miejskiej. Szczegóły koncertu będą podane w afiszach.

„ROSITA“

KINO-TRATR „Piccadilly“
ul. Wielka 72.

Dziś **ZA-LA-MORT**
znakomity w 10 wielkich aktach ilustrujący szczyt odwagi ludzkiej w walce z misjonarzami pewnej sekty indyjskiej.

znany z obrazu „**Żółty Trójkąt**“
znowu występuje u nas w głośnym obrazie, po raz pierwszy w Wilnie p. i.

SZCZURY NICEJSKIE
Wspaniały życiowy i sensacyjny dramat w 6 ciał aktach. W rolach głównych **Lia de Putti i Luciano Albertini** CENY od 60 groszy.

NAUKA
pisaną na maszynach
najnowszym systemem
oraz przepisywanie. Ul. Jankóba Jasińskiego Nr. d. 5 m. 19

Do wynajęcia sklep bez odstępnego, Witoldowa 47. m. 1.
Karakulowy płaszcz sprzedam. Mickiewicza 1, m. 8 (wejście z pl. Katedralnej) Ogłądać od 10—2 pop. 1

KINO „LUX“
Dziś Nadzwyczajny Duński film
Mickiewicza № 11.

Wawóz śmierci Lia de Putti i Luciano Albertini
Wspaniały życiowy i sensacyjny dramat w 6 ciał aktach. W rolach głównych **Lia de Putti i Luciano Albertini** CENY od 60 groszy.

Kinematograf aparat „Panta“ do sprzedania ogłądać ul. Antokolska Nr. 27 m. 4.
Koby wiodzi o jakimkolwiek majątku należącym do Stanisława Ursta Szantyrę syna Bolesława proszę o łaskawe podanie do wiadomości ul. Ostrobramska 5 15 0

Miód z miodu Ustromie borowy 3.50, lipcowy 4 zł. Ser zielony i brązowy węgierską poleca Węciewicz i Zwiedziński Ad. Mickiewicza 7. 3

Maszynistka poszukuje posady. Oferty do Adm. pod Z. L.

Mieszkania
DO WYNAJĘCIA
większe i mniejsze oraz pojedyncze umeblowane pokoje z utrzymaniem i bez, posiada Dom H. Koms. „ZACHĘTA“ Portowa 6-D. 0

Niniejszym podaje się do wiadomości Sz. Klienci, że
Od 1-go do 24-go grudnia r. b. życząc ułatwić zakupy
na zbliżające się święta

**DOM HANDLOWY
WACŁAW NOWICKI**

WILNO, ul. Wielka 30

postanowił wszystkie towary sprzedawać wyłącznie **PO CENACH FABRYCZNYCH**

Dla orientacji i przekonania podajemy kilka cen:

Męskie kamasze chrom. czarno gwarant.	Zł. gr. 22 ⁵⁰	Damsk. buciki chrom. gwarant.	Zł. gr. 23 ⁰⁰
Męskie kamasze chrom. żółte gwarant.	23 ⁰⁰	Męskie kalosze	8 ⁵⁰
Gietry sukienne na kamasze	2 ⁹⁰	Damskie kalosze	7 ²⁵
Chustki do nosa za sztukę	0 ²⁰	Krawaty jedwabne zagraniczne	2 ⁰⁰
Szelki gumowe	2 ⁰⁰	Damskie koszule z koronk.	3 ⁴⁰

Wielki wybór dla pań, panów i dzieci

Na zimę:

PŁASZCZY zimowych. Palt jesiennych.
BIELIZNY ciepłej. Swetrów wełnianych.
BERLACZY. Piłśniaków Kaloszy.
OBUWIA ciepł., pantofli rannych.
SKARPEK, rękawiczek wełnianych, skórzanych i innych na zimę.

Na święta:

SUKIEN balowych, modeli parysk. i wiedeńsk.
OBUWIA gwarant. wykon. według parysk. żurnali.
BIELIZNY jedwabnej, markizetow. i batystowej.
KOSZUL frakowych i zefirowych.
KOŁNIERZY, mankietów, galanterji i innych na karnawał.

Własna fabryka najmodniejszego gwarantowanego obuwia.
Prosimy pośpieszyć oglądać nasze wystawy. 3

HENRYK ŻAK POZNAŃ

MUSZTARDA TWORCZOŚĆ

A. KETCZER.

HERBATNIKI
(Mixed Biscuits Supérieurs)
próbne paczki 5 kilow zawartości około 1 800 sztuk wysyła opłatnie za zaliczeniem zł. 13.80 założona w roku 1876.
Parowa Fabryka biszkoptów, keksów
Stanisław Gurgul
JAROSŁAW. 0

FIRMA
„EXPRESS“
WILNO, ul. Portowa 7
Poleca
PILSNIANKI
NAJLEPSZEGO GATUNKU.

Gustav Kleese Toruń

NAJTAŃSZA I NAJWIĘKSZA FABRYKA PIERNIKÓW w POLSCE.
założona w r. 1763—poleca znane ze swej dobroci
PIERNIKI TORUŃSKIE
REPREZENTANCI: „CENTROPOL“,
Warszawa, Daniłowiczowska 6,
Tel. 130 27 i 293 32. Żądać we wszystkich większych sklepach kolonialnych i cukierniach

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sadu Okręgowego w Wilnie w dniu 6-go listopada 1924 r. pod Nr. 1605 wciągnięto:
R. H. A. 1—1605. Firma: „Skład Apteczny Izrael Słowa“. Siedziba w Wilnie ul. Ostrobramska Nr. 8. Firma istnieje od 1919 r. Właściciel Izrael Słowa zam. tamże.

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sadu Okręgowego w Wilnie w dniu 31-go października 1924 r. pod Nr. 1597 wciągnięto:
R. H. A. 1—1597. Firma: „Apteka—Aleksander Wysocki“. Siedziba w Wilnie przy ul. Wielkiej 23. Firma istnieje od 1923 roku. Właściciel Aleksander Wysocki zam. tamże.

Okazanie z powodu wyjazdu do sprzedania tanio pies „doberman“ (suzka) 7 miesięczna tylko w dobre ręce. Święciańska 2—3. 0
Przyjmę jednego pana na mieszkanie z całodziennym utrzymaniem. Wielka 3, m. 10. 2

Pracownia sukien
i okryć damskich przyjmuję wszelką robotę Ceny niskie. Robota wykwinna. Gaona (dawna 2-ga Szklana) Nr. 12 m. 4. 1
Rozmowy korespondent niemiecko francusko angielski poszukuje zajęcia. Oferty sub W. 1. R. do Red. Dz. Wil. 0

SOLIDNYCH PEWNYCH I WYPŁACALNYCH LOKATORÓW
otrzymać możecie tylko przez zgłoszenie swych wolnych mieszkań do Domu H-Kom. „ZACHĘTA“ Portowa 6 D.

Są do sprzedania meble, między innymi mahoniowe i czesotkowe. Widzieć od 3 do 6 wieczór. Skopówka 9—3. 0

Zgub dowód osobisty wyd. przez Komisara Rządu, legitymację kolejową i książkę wojsk. wyd. przez P. K. U. Grodno, na imię Józefa Suchockiego zam. na St. Olkieni 7 uleważnia się.

Bardzo biedna wdowa w średnim wieku zagrożona suchotami z 2-letnią nieletnią synami uczęszczającymi do szkół błaga o litościwe społeczeństwo o przyjęcie z pomocą dla wdowy U. W.

Najlepszym podarkiem na imieniny, św. Mikołaja, Gwiazdkę itp. jest
Kwit kaucyjny i karta abonenta WYPOŻYCZALNI KSIĄŻEK
„Wil. Książnicy Nowości“
ul. Jagiellońska Nr. 9, mieszk. 1.
Otwarta bez przerwy od godz. 11 ej rano do 6 ej wieczorem.
Wypożyczalnia zakupuje każdą pojawiającą się nowość beletrystyczną, jakoteż żądaną przez abonenta.
Bogaty dział beletrystyki w języku polskim, francuskim i in. — dział literatury szkolnej.
W najbliższych dniach powstanie
Dział lektury dla dzieci
Uczniowie, studenci, członkowie organizacji inteligencji pracującej, mają prawo do 25% zniżki abonamentowej.
Zamiast kaucji w gotówce — księżnica przyjmuje ją ewent. w książkach.
Wysyła się książki na prowincję.

ELEGANCKI SALON MÓD „MAISON NOUVELLE“
W. POKULANKA 16, m. 4.
Poleca na gwiazdkę:
SUKNIE:
WIZYTOWE
WIECZOROWE
BALOWE
PŁASZCZE
BLUZY
SWETRY
SZLAFROKI
BIELIZNA
CENY NISKIE. 2

D-r. POPILSKI!
Choroby skórne i wener. W. Pokułanka 2, róg Zawalnej 10—1 i 5—7. 34

Lekarz-Dentysta
A. Choromańska
Choroby jamy ustnej sztuczne zęby na złocie i kaukczuku Róg pl. Napoleona (były Murawjewa) i ul. Biskupiej № 12 od 8—9½ 3—6. 12

Dr. Blumowicz
choroby weneryczne i skórne.
ul. Wielka 21.9—113—7. W. Z. P. 63.

Akademię U. S. B. poszukuje korepetycji Specjalność: polski i łacina. Łaskawe oferty pod „Rutynowany“ do Adm. „Dz. Wil.“
2 XII r. b. skradziono psa rasy „pointer“. Wabi się „Mars“. Sierść: czekoladowa z białym. Ulica Ponarska № 11.

Dwa pokoje do wynajęcia Ofiarna 4, m. 2.

Ozierzawy
mniejszych i większych majątków w okolicach Wilna
POSZUKUJEMY ZA-RAZ Dom H-Kom „ZACHĘTA“ Portowa 6 D. 2

Dr. W. Legiejko
Choroby wewnętrzne. (Spec. płuc i żołądka). Przyjmuje od 9—11, 6—7 w., ul. Ad. Mickiewicza 21 m. 1. 17

Dr. B. SZYRWINDT
Choroby: skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Wielka 19. od 10—1 i od 4—7. 11

Dr. KAPLAN
Choroby weneryczne, iskrone. Wileńska 11. Telef. 640. W. Z. P. 15.

K. DĄBROWSKA
FORTEPIAN — PIANINO
na koncerty i wieczory
NIEMIECKA 3, m. 6. 3

NA RATY
Maszyny do szycia i gramofony na dogodnych warunkach
poleca „**UNIWEKSAŁ**“ ul. Wielka 21.
Dnży wybór płyt gramofonowych i zabawek dźwiękowych.